

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan
toimintasuunnitelma Porvoossa
1.8.2019 alkaen

Sisältö

1 Johdanto	2
2 Arvopohja ja tehtävä.....	3
3 Tavoitteet	4
4 Sisältö	4
5 Arviointi	8
6 Yhteistyö ja tiedonkulku.....	8
7 Toiminnan puitteet	12
8 Osallistujien valinta.....	14
9 Kerhopaikan hakeminen ja vahvistaminen	15
10 Maksut, sitoutuminen toimintaan ja irtisanoutuminen	16
11 Talous	17
12 Kerhotoiminnan järjestäjille suunnattu taloudellinen tuki	17
13 Tulevaisuuden haasteet	18
14 Yleistä.....	19

1 Johdanto

Aamu- ja iltapäivätoimintaa ohjaa perusopetuslaki. Toimintaa ohjaavat myös perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet. Niissä määritellään toiminnan tavoitteet ja tehtävät ja toiminnan sisältö.

Iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan vapaa-ajan toimintaa, jota perusopetuslain mukaisesti tarjotaan joka päivä koulupäivän jälkeen perusopetuksen vuosiluokkien 1–2 oppilaille sekä niille vuosiluokkien 1–9 oppilaille, joilla on päätös erityisestä tuesta. Valinnassa on sovellettava yhtäläisiä valintaperusteita.

Iltapäivätoiminnan järjestäminen on vapaaehtoista kunnille. Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestäville kunnille myönnetään valtionosuutta toimintaa varten. Porvoon kaupungin koulutuspalveluilla on koordinoituvastuu. Kyse ei ole koulun omasta toiminnasta. Iltapäivätoimintapaikkaan tai sieltä kotiin ei järjestetä kuljetusta eikä kuljetuksen kustannuksia korvata. Matkahuollon bussikortteja voi käyttää kello 18.00 saakka. Iltapäivätoiminnassa olevalla oppilaalla ei ole kuljetusoikeutta myöskään tilausliikenteenä järjestettävään koulukuljetukseen koulusta kotiin niin kauan kun lapsella on iltapäiväkerhopaikka.

Iltapäivätoimintaa järjestetään useimmiten koulun tiloissa, ja järjestäjänä toimivat erilaiset yhdistykset ja Porvoon suomalainen seurakunta. Iltapäivätoimintaan osallistumisesta peritään kuukausimaksu. Porvoon taidekoulu järjestää oman iltapäiväkerhon taidekoulussa.

Lapsella ja lapsen huoltajalla ei ole subjektiivista oikeutta saada perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluita. Kunta päättää vuosittain, kuinka monta lasta voi osallistua toimintaan ja missä laajuudessa toimintaa järjestetään kullekin oppilasryhmälle. Tavoitteena on, että paikka voidaan myöntää kaikille, jotka sitä tarvitsevat ja jotka kuuluvat iltapäivätoiminnan piiriin. Porvoon kaupungissa keskitytään iltapäivätoiminnan kehittämiseen. Iltapäivätoiminnan järjestäjät voivat itse päättää siitä, järjestävätkö he myös aamutoimintaa.

Tässä suunnitelmassa käytetään ilmaisua iltapäivätoiminta tarkoitettaessa edellä mainitun lain ja perusteiden mukaista toimintaa. Suunnitelmassa iltapäiväkerho sanalla tarkoitetaan iltapäivätoimintaa.

Tämän suunnitelman on hyväksynyt sivistyslautakunta, ja suunnitelma on voimassa 1.8.2019 alkaen.

2 Arvopohja ja tehtävä

Toiminnan lähtökohtana on lasten yksinoloajan vähentäminen. Iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille positiivinen, turvallinen ja innostava ympäristö, jossa lapset kehittyvät pätevästi henkilökunnan johdolla. Toiminnalla on oma erityisluonteensa, jossa painottuu laadukas vapaa-ajan toiminta. Keskeisenä tavoitteena on lasten kasvun ja kehityksen tukeminen sekä perheiden ja koulun kasvatustyön tukeminen.

Toiminnassa tarjotaan seuraavia asioita:

- vahvistetaan lasten itseluottamusta, kannustetaan lapsia löytämään omat vahvuutensa ja kehittämään osaamistaan
- opetetaan lapsia huolehtimaan itsestään ja kehittämään itseään luovasti
- toimitaan sosiaalisesti ryhmässä
- huomioidaan lasten tarpeet ja edellytykset monipuolisessa ympäristössä
- annetaan mahdollisuus rentoutumiseen

Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu perusopetuksessa määritellylle arvopohjalle;

- ✓ toisten ihmisten oikeudet ja kunnioittaminen, jossa toimintakulttuurin tulee rohkaista avoimen keskustelun ilmapiiriin ja vuorovaikutukseen arjessa.
- ✓ hyvä opetus, jossa tunnusomaisuutena on monipuolisuus. Keskeistä on myös yhteistyö, rentoutunut, turvallinen ilmapiiri, vuorovaikutus ja läsnäolo. Henkilökunnalla tulee olla aikaa kuuntelemiseen ja lasten palautteen vastaanottamiseen.

Vaikka iltapäivätoiminnassa ei suoranaisesti painota opetusta, niin toiminnalle on ominaista mm. monipuolisuus ja muut arvopohjan painotukset.

Oppimiskäsitykseen katsotaan kuuluvan:

- ✓ luovuus ja oppimisen ilo
- ✓ positiiviset kokemukset ja tunteet
- ✓ oma tapa oppimiseen

Toimintaa ohjataan perusopetuksen yleisten kasvatustavoitteiden pohjalta, ja se muodostaa jatkumon kasvatustehtävässä ja esiopetuksessa tehtävälle kasvatustyölle. Toiminta on ryhmätoimintaa, jonka myötä lapset kasvavat vähitellen aktiiviseen, terveelliseen ja kestävästi elämään kansainvälistyneessä ja teknologisoituneessa maailmassa.

Seurakuntien iltapäiväkerhoissa tuetaan yleisiä tavoitteita ja myös lapsen hengellistä elämää ja kristillistä kasvua. Lapselle voidaan huoltajan toiveesta antaa mahdollisuus osallistua vaihtoehtoiseen toimintaan.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa painotetaan yhteistyötä iltapäivätoiminnan ja koulun kesken.

3 Tavoitteet

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti.

Toiminnan yleisiä tavoitteita ovat:

- kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen ja lasten tunnekehityksen ja eettisen kasvun tukeminen
- lasten hyvinvoinnin ja tasa-arvoisuuden edistäminen yhteiskunnassa
- syrjäytymisen ehkäiseminen
- osallisuuden lisääminen

Lapsen hyvinvointia ja koulunkäyntiä tukeakseen koulun ja iltapäiväkerhon henkilökunnan on tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoja. Keskeistä on nähdä opetus- ja oppimisprosessien sekä vapaa-ajan toimintojen kasvatuksellinen ja opetuksellinen johdonmukaisuus ja jatkuvuus.

Jokaisen lapsen on saatava tuntee kuuluvansa ryhmään. Aikuiset kuuntelevat lapsia ja ottavat heidät mukaan suunnitteluun ja toteutukseen.

4 Sisältö

Iltapäivätoiminnan tulee tarjota lapsille monipuolista ja innostavaa toimintaa, jota on toteutettu lasten iän, kiinnostusten ja tarpeiden mukaan. Leikki, luova toiminta ja myönteiset kokemukset ovat tärkeitä toiminnassa. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja lepo ovat myös keskeistä toiminnassa. Läksyjen tekeminen voi olla osa toimintaa. Iltapäivätoimintaa suunniteltaessa ohjaaja ottaa huomioon eri tahojen ja iltapäiväkerhojen kanssa tehtävä yhteistyö. Toiminnan suunnittelun tulee ohjautua sen perusteella, mikä tuottaa lapselle iloa, virkistystä, oppimista ja oivallusta. Toimintaa järjestettäessä tulee huolehtia tasapainoisesta kokonaisuudesta, jossa lapsen osallisuus otetaan huomioon toiminnan suunnittelu- vaiheessa. Pienryhmätyötä painotetaan.

Iltapäivätoiminnan tulee sisältää seuraavia kokonaisuuksia:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- välipala ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käytännön taidot
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa

- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit

Eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus

Eettisen kasvun tavoitteena on, että lapsi oppii ymmärtämään vastuuntuntoisuuden ja vastavuoroisuuden käsitteet. Iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan vähitellen ottamaan vastuuta:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elintavoista
- toisten hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja muille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan

Leikki ja vuorovaikutus

Leikki on oppimisen edellytys. Leikkiminen ja hyvä toveruus ovat taitoja, joita lapset saavat harjoitella joka päivä iltapäivätoiminnassa. Leikkitaito ja kaverikeskustelu ovat toiminnan peruskäsitteitä. Leikki jaetaan vapaaseen leikkiin ja ohjattuun leikki- tai puuhahetkeen sisätiloissa ja ulkona. Iltapäiväkerho on sosiaalinen areena, jonne kaikki tuntevat kuuluvansa.

Ohjaajien tulee huolehtia, että jokainen lapsi todella osallistuu. Ohjaajan tulee myös tunnistaa "rinnakkaisleikki" ja nähdä, milloin lapsi tarvitsee aikuisen läsnäoloa leikissä. Ohjaajan tehtävänä on auttaa kaikkia lapsia osallistumaan toimintaan ja tavoittaa yksilö.

Vapaassa leikissä lapsi leikkii itsenäisesti. Ohjaaja tarkkailee ja tukee taustalla leikin etenemistä. Ohjaajat kannustavat lapsia vuorovaikutustaitoihin:

- yhdessä leikkimällä
- opettamalla ja sopimalla sääntöjä ja pitämällä kiinni säännöistä
- konflikteja ratkaisemalla
- toisten huomioimisella, esim. harjoitellaan oman vuoron odottamista eri tilanteissa.

Ohjatussa leikissä tai puuhahetkessä ohjaaja toimii pedagogisena ohjaajana ja tukee leikin tarkoitusta. Puuhahetkiä ovat muun muassa musiikkihetket, liikuntaleikit, pallopelit sekä piha- ja perinneleikit. Näiden puuhahetkien suunnittelussa lähtökohtana ovat lasten tarpeet ja kiinnostukset. Leikkiä varten on mm. erilaisia leluja ja välineitä, lautapelejä sekä tarvikkeita sisä- ja ulkoleikkeihin.

Liikunta ja ulkoilu

Jokaisella lapsella on oikeus leikkiä ja pelata ulkona turvallisessa ympäristössä. Lasten tulee saada liikkua joka päivä ainakin tunnin ajan ulkona.

Viikkosuunnittelussa otetaan huomioon lasten päivittäinen liikkuminen. Ohjaajat suunnittelevat myös ohjattuja puuhahetkiä lapsille.

Liikunta tukee lasten kehitystä ja hyvinvointia kokonaisuutena. Iltapäivätoiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että liian vähän liikkuvat lapset saadaan mukaan liikkumaan.

Iltapäiväkerhoon on hyvä hankkia riittävästi liikuntavälineitä. Otetaan huomioon se, että kerhoissa on sisä- ja ulkokäyttöön tarkoitettuja välineitä, että kerhoissa on välineitä sekä aktiivisimmille että rauhallisemmille lapsille. On myös huomioitava, että välineet soveltuvat sekä ohjattuihin puuhahetkiin että oma-aloitteeseen liikkumiseen.

Välipala ja lepo

Jokaisessa kerhossa tarjotaan lapsille välipalaa. Välipalan voi valmistaa itse tai iltapäivätoiminnan järjestäjä voi myös ottaa yhteyttä Porvoon kaupungin ruokapalveluihin.

Välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriarvotukseen sekä hyviin ruokailutottumuksiin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä. Maukas välipala ja viihtyisä ympäristö lisäävät hyvän olon tunnetta.

Välipala noudattaa Porvoon kaupungin ruokailun ja ravitsemuksen linjauksia. Järjestäjä tai vastuuhjaaja tiedottaa huoltajille välipalasta.

Lapsille tulee antaa mahdollisuus lepoon ja itsekseen olemiseen, esim. lukunurkkauksessa, sohvalle tai patjoilla. Ohjaajat luovat myös lapsille mahdollisuuksia rauhoittumiseen ja itsekseen olemiseen.

Kulttuuri ja perinteet

Lasten kulttuurista identiteettiä vahvistetaan monipuolisella sisältötarjonnalla. Suomalaisiin perinteisiin ja muiden kulttuurien perinteisiin tutustutaan esimerkiksi laulujen, leikkien, satujen ja juhlien kautta. Kulttuuriprojekteja voidaan järjestää eri kulttuurien esille nostamiseksi. Monikulttuurisuuskasvatus perustuu ihmisoikeuksiin, tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen, suvaitsevaisuuteen ja demokratiaan.

Eri kulttuureihin tutustumalla toiminnasta tulee monipuolisempaa, ennakkoluulot vähenevät ja yhdessäolosta tulee rikkaampaa.

Porvoon kaupunki tarjoaa mahdollisuuksia ja/tai ideoita monipuoliseen taidetoimintaan. Porvoon taidekoulu, museot ja kirjasto ovat mahdollisia vierailukohteita. Lähialueeseen ja kotiseutuun voi tutustua eri projektien tai kerhotoiminnan kautta.

Käytännön taidot

Iltapäivätoiminnassa lapset voivat säännöllisesti harjoitella käytännön taitoja. Lapset voivat päivittäin askarrella itsenäisesti iltapäivätoiminnassa. Ohjatussa toiminnassa käytetään vaihtelevasti erilaisia työskentelymenetelmiä. Toimintaa voidaan suunnitella, esimerkiksi erilaiset teemat, yhteiset työt, mallit tai noudatettavat ohjeet. Erilaisia kädentaitoja harjoitellaan ja lasten annetaan tutustua erilaisiin työskentelymenetelmiin.

Kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu

Laulujen, leikkien, tanssien, näytelmien, satujen, lorujen ja juhlien kautta lapset tutustuvat suomalaisiin perinteisiin ja muiden kulttuurien perinteisiin. Lapset voivat tutustua eri musiikkilajeihin ja erilaisiin soittimiin. Kuvallisen, musiikillisen, kehollisen ja kielellisen ilmaisun kautta lapset saavat myönteisiä elämyksiä ja ryhmä saa hyvän ryhmädynamiikan.

Mediataidot

Iltapäivätoiminnassa mediataidoilla tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että sanomalehtiä luetaan yhdessä ja tutustutaan tieto- ja viestintätekniisiin laitteisiin ja niiden käyttöön. Yhdessä voidaan keskustella sanomalehtien eri lööpeistä ja TV-ohjelmista sekä tehdä projektitöitä, kuten sanomalehtiä ja valokuvausta. Materiaalia löytyy mm. opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisemasta "Suuresta mediaseikkailusta" (www.suurimediaseikkailu.fi).

Arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa

Toiminnan tulee valmentaa lapsia itsestä huolehtimiseen ja antaa heille mahdollisuuksia luovaan itsensä toteuttamiseen, esim. lyhytkestoisissa kerhoissa, joita voidaan järjestää iltapäivätoiminnan aikana. Hyvin suunniteltu ja laadukas toiminta huomioi lasten tarpeet ja edellytykset ja ohjaa lapsia aktiiviseen, terveelliseen ja kestävään elämäntapaan sekä elämään kansainvälistyneessä ja teknologisoituneessa maailmassa. Lapset omaksuvat ympäristöstä välittävän, kestävä elämäntavan erilaisten pelien ja leikkien avulla sekä keskustelemalla ympäristöstä ja yhteisiä ja omia asioita koskevasta vastuusta ja kunnioittamalla eläimiä ja kasveja. Myönteisiä elämyksiä saadaan luonnossa leikkimällä ja erilaisten retkien välityksellä.

5 Arviointi

Kunta arvioi tukemaansa iltapäivätoimintaa ja osallistuu ulkoiseen arviointiin. Porvoo osallistuu Opetushallituksen sähköiseen seurantaan. Arvioinnilla tuetaan toiminnan kehittämistä. Keskeisimmistä arviointituloksista tiedotetaan järjestäjille, toimintaan osallistuvien lasten vanhemmille ja tiedotusvälineille. Jokainen kerho arvioi omaa toimintaansa ja pitää yhteyttä lasten vanhempiin.

Iltapäivätoimintaa koskevat arviointikysymykset liitetään koulutuspalveluiden arviointiin. Kaupunki seuraa kuukausittaisella tilastoinnilla ryhmien kokoa ja paikkatarjontaa. Kerhojen ohjaajat lähettävät seurantalomakkeet iltapäivätoiminnan koordinaattorille. Iltapäiväkerhojen oppilasmäärät ja ohjaustunnit tilastoidaan aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuden vahvistamista varten. Tiedot luovutetaan Opetushallitukselle.

6 Yhteistyö ja tiedonkulku

Koti

Toiminnassa pyritään löytämään yhteinen kasvatuksellinen linja yhdessä huoltajien kanssa ja tukemaan kodeissa tapahtuvaa kasvatusta. Pääasiallinen kasvatustavoite on kuitenkin aina kodilla ja huoltajilla. Iltapäivätoiminnan ohjaajien vastuulla on lasten kasvattaminen ryhmän jäsenenä. Huoltajia rohkaistaan osallistumaan kunnioitukseen ja yhdenvertaisuuteen perustuvaan kasvatusyhteistyöhön. Vuorovaikutuksen on oltava toimivaa ja mahdolliset konfliktit on pyrittävä ratkaisemaan nopeasti. Kasvatuskumppanuutta vahvistaa avoin ja vastaanottava toimintakulttuuri, myönteinen suhtautuminen ja myönteisenä alkanut yhteistyö.

Toiminnassa on selkeät yhteistyömallit ja -rakenteet. Sisällöstä, toimintaa ohjaavista periaatteista ja poikkeustapauksista tiedotetaan kirjallisesti. Erityisistä yksittäistä lasta koskevista asioista voidaan keskustella huoltajan hakiessa lasta tai sovitussa yhteistyöpalaverissa. Iltapäivätoiminnan turvallisuus- ja vastuukysymyksistä, esim. lapsen allergioista, lääkkeiden käytöstä ja lapsen hakijoista, sovitaan kirjallisesti.

Lasta koskevissa asioissa otetaan ensisijaisesti yhteyttä huoltajiin. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua suunnitteluun. Yhteistyön välineitä ovat mm. vanhempainillat, koulun järjestämät vanhempainillat, henkilökohtaiset tapaamiset, viikko- tai kuukausi-info, reissuvihko, puhelinkeskustelut ja yhteinen toiminta.

Tukea tarvitsevien lasten osalta sovitaan huoltajien ja koulun kanssa, miten lapsen kasvun ja kehityksen tukemisen tavoitteet otetaan huomioon iltapäivätoiminnassa. Iltapäivätoiminnan ohjaaja voi huoltajan yksilöidyllä luvalla osallistua oppilaan oppimissuunnitelman tai henkilökohtaisen opetuksen järjestämisestä koskevan suunnitelman laatimiseen tai saada

tietoa niistä sekä osallistua lasta koskeviin neuvotteluihin.

Koulu ja muu ammatillinen yhteistyö sekä tiedonvaihto

Koulun kanssa tehtävä yhteistyö

Iltapäivätoiminta perustuu samaan arvopohjaan kuin perusopetus, ja se tukee koulun kasvatusystävyyttä.

Koulussa järjestettävästä iltapäivätoiminnasta tulee tiedottaa koko koulun henkilökunnalle. Iltapäivätoiminnan ohjaajien ja lapsen opettajan sekä koulun muun henkilökunnan välisellä yhteistyöllä luodaan toimivan ja säännöllisen yhteistyön sekä yhteisen toimintakulttuurin rakenteita. Yhteistyötä tukee esimerkiksi se, että opettaja tutustuu oman luokan iltapäivätoimintaan ja ohjaajiin lukuvuoden alussa. Iltapäivätoiminnan vastuuhjaaja kutsutaan koulun henkilöstökokouksiin ja tarvittaessa muihin yhteistyökokouksiin ja koulutuksiin, mm. koulunsa/ip-kerhonsa aloittavien lasten tiedonsiirtotapaamisiin huoltajien luvalla. Koulu tiedottaa vastuuhjaajalle eri kokouspäivistä.

Iltapäivätoiminnan järjestäjän vastuulla on, että koulun kanssa pidetään keväällä kokous mm. seuraavan lukuvuoden pelisäännöistä, viihtyvyyssäännöistä, toiminnan ohjauksen malleista, turvallisuuskysymyksistä, yleisistä käytännöistä ja toimitiloista. Iltapäivätoiminnan järjestäjä (vastuuhjaaja) ja rehtori allekirjoittavat pöytäkirjan sovituista asioista.

Koulu ja iltapäivätoiminta sopivat käytettävistä tiloista ja välineistä. Tällöin otetaan huomioon turvallisuus ja tilojen tarkoituksenmukaisuus. Tiloista keskusteltaessa otetaan huomioon vastuu puhtaanapidosta ja ovien lukitsemisesta. Keskustellaan kriisitilanteissa menettelyistä. Turvallisuutta vahvistavaa ovat esim. arvopohjan luominen, toimitilojen turvallisuudesta, siisteydestä ja viihtyvyydestä huolehtiminen sekä yhteistyötä ja osallisuutta vahvistavien toimintakäytänteiden omaksuminen ja kehittäminen.

Sovitaan toimintatavoista, jotka koskevat opettajan ja iltapäivätoiminnan sekä oppilashuoltohenkilökunnan ja iltapäivätoiminnan ohjaajien välistä viestintää sekä informaatioiltoja ja vanhemmille toimitettavaa tiedotusmateriaalia. Ne iltapäiväkerhot, jotka eivät toimi koulun tiloissa, sopivat vuosittain koulun kanssa yhteisistä käytännöistä. Yhteisiin käytäntöihin voidaan katsoa muun muassa seuraavista asioista tiedottaminen:

- lapsen sairastuminen koulupäivän aikana
- henkilöstömuutokset
- poikkeuksia lukujärjestyksessä
- lapsi lopettaa aiemmin, osallistuu kerhotoimintaan

- yhteiset vanhempainillat (koulun vanhempainilta ensimmäisen luokan oppilaille ja syksyn vanhempainilta)
- palveluntuottajan mahdollisuus osallistua vanhempainiltoihin
- Peda.netin käyttö

Iltapäivätoiminta tukee osaltaan koulun opetussuunnitelman toteutumista. Tämä edellyttää sitä, että ohjaajat tutustuvat koulun toimintatapoihin ja esimerkiksi koulun opetussuunnitelmaan. Toiminnan arviointi tehdään kevään aikana.

Iltapäivätoiminnan kanssa tehtävä yhteistyö huomioidaan koulun toimintasuunnitelmassa.

Mahdollisuuksien mukaan iltapäivätoiminta on osa koulun yleistä, tehostettua ja/tai erityistä tukea.

Oppilashuollon kanssa tehtävä yhteistyö

Iltapäivätoiminta, yhdessä oppilashuollon kanssa, tukee lapsen kokonaishyvinvointia ja koulunkäyntiä, mikä näkyy yksittäistä lasta koskevissa asioissa sekä tiedottamisessa. Huoltajan luvalla ohjaaja voi olla yhteydessä opettajaan, oppilashuoltohenkilöstöön tai muihin asiantuntijoihin, jos asian hoitaminen sitä edellyttää. Iltapäivätoiminnan henkilökunnan on saatava kaikki toiminnan tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot ilman huoltajan erillistä lupaa. Jos salassa pidettäviä tietoja siirretään koulun ja iltapäivätoiminnan välillä, tarvitaan huoltajien yksilöity kirjallinen lupa. Palveluntuottaja ja henkilökunta sitoutuvat siihen, etteivät ilmaise sivullisille asiakkaiden yksityiselämää, taloudellista asemaa tai sosiaali- ja terveydenhoitoa koskevia tietoja.

Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö

Vanhempien vastuulla on se, että iltapäivätoiminnan henkilökunta saa tarvittavat tiedot lapsen hoidosta. Henkilökohtainen hoitosuunnitelma laaditaan tarvittaessa erityisjärjestelyjä varten. Ohjaaja ottaa ensisijaisesti yhteyttä huoltajaan lapsen käyttäytymistä ja hyvinvointia pohdittaessa. Huoltajan luvalla ohjaaja voi ottaa yhteyttä opettajaan, oppilashuoltohenkilökuntaan tai muihin asiantuntijoihin asian niin vaatiessa. Oppilashuoltohenkilökunta tekee tarvittaessa yhteistyötä iltapäivätoiminnan henkilökunnan kanssa, niin ikään huoltajien luvalla. Mikäli yhteistyötä varten ei ole annettu yksilöityä lupaa, oppilashuoltohenkilökunta voi antaa nimetöntä yleisluontoista konsultaatiota.

Muu yhteistyö

Koulupäivän kokonaisuuden kannalta on tärkeää, että opetushenkilökunta, iltapäivätoiminnan henkilökunta ja koulun oppilashuolto toimivat luonnollisessa vuorovaikutuksessa keskenään. Vastuuohjaaja voi olla yhteydessä **esiopetuksen** lastentarhanopettajaan keväällä. Tarvittaessa vastuuohjaajalla on tapaaminen esiopetuksen lastentarhanopettajan kanssa samana päivänä, kun esikoulun ja koulun välinen siirtopalaveri pidetään tai myöhempänä ajankohtana. Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten opettaja osallistuu tarvittaessa tapaamiseen. Dokumentoinnissa käytetään samaa tiedonsiirtolomaketta kuin esiopetuksen ja koulun välisessä siirtopalaverissa. Yleisluontoisia tietoja siirretään sekä keskustellaan ryhädynamiikasta ja erilaisia tukitoimia tarvitsevista lapsista. Itse lomaketta ei siirretä iltapäiväkerhoon. Vastuuohjaajan vastuulla on arvioida, tarvitseeko tietoa siirtää muille ohjaajille. Toiminnan järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot siirretään.

Kiertävien erityislastentarhanopettajien vastuulla on kutsua tarvittaessa vastuuohjaaja mukaan kokoukseen, mikäli asia koskee erityistä tukea tarvitsevia lapsia, jotka aloittavat iltapäiväkerhossa. Tarpeelliset tiedot siirretään vastuuohjaajalle. Muiden ohjaajien on myös saatava kaikki tarpeellinen tieto. Lupa tiedonsiirtoon huomioidaan.

Vastuu-ohjaaja voi olla mukana lasten kouluun tutustumispäivänä. Muusta esiopetuksen kanssa tehtävästä yhteistyöstä keskustellaan, kuten iltapäivätoiminnan avoimista ovista kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Ne iltapäiväkerhot, jotka eivät toimi koulussa, järjestävät avoimen iltapäivätoimintaa koskevan illan mahdollisille uusille iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille ja heidän vanhemmilleen. Illan voi suunnitella siten, että siellä esitellään toiminnan eri teemoja.

Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä lapsen riittävälle tukemiselle. Tarvittaessa järjestetään tapaaminen huoltajan ja koulun edustajan kanssa ja rehtorille ilmoitetaan asiasta etukäteen. Keskustelua käydään muun muassa toimintamalleista ja mahdollisesta iltapäivätoiminnalle tarjottavasta konsultaatiosta (neuvot ja tukeminen). Varhaisen huolen herätessä otetaan mahdollisimman pian yhteyttä kotiin ja tarvittaessa kouluun ja/tai muihin yhteistyöosapuoliin. Yhteistyötä tehdessä tulee muistaa salassapitokysymykset ja tiedonsiirtolupa.

Koulun tai esiopetuksen ja iltapäivätoiminnan välinen yhteistyö mainitaan lomakkeessa, joka koskee "siirtymää" esiopetuksesta kouluun. Yksilöityä lupaa koskeva lomake jaetaan iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten huoltajille tarvittaessa.

7 Toiminnan puitteet

Kerhojen toimintasuunnitelmat

Jokainen iltapäiväkerho laatii toimintakautensa alussa oman toimintasuunnitelman kaupungin toimintasuunnitelman, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011 -asiakirjan ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan laatukriteerien pohjalta. Suunnitelma toimii työvälineenä suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Suunnitelma toimitetaan iltapäivätoiminnan koordinaattorille syyskuun aikana.

Kerhon ohjaajat toteuttavat suunnitelmaa ja laativat lukukausi-, kuukausi-, viikko- ja päiväsuunnitelmat. Suunnitelman tulee olla monipuolinen. Erityistä huomiota kiinnitetään turvallisuuteen ja siihen, että toiminta on mielekästä ja monipuolista ja että se tarjoaa lapselle onnistumisen elämyksiä. Ohjatun toiminnan lisäksi lapset voivat leikkiä omia leikkejään, levätä ja lukea läksyjään. Lapset otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun ja sääntöjen laatimiseen.

Toimintasuunnitelmaan sisältyy sisä- ja ulkotilojen käytön suunnittelua. Suunnittelussa määritellään yleiset tavoitteet ja käytännön toteutus. Huoltajien, koulun ja muiden toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö kirjataan suunnitelmaan. Suunnitelman toteutumista arvioidaan keväällä ja arviointi huomioidaan seuraavan lukuvuoden suunnittelussa. Tavoitteena on, että koordinaattori ja kunkin toimipaikan ohjaajat keskustelevat toiminnasta. Koulu kirjaa toimintasuunnitelmaansa mm. iltapäivätoiminnan yhteistyökysymykset.

Ohjaajaresurssi ja lapsiryhmän koko

Iltapäiväkerhot työllistävät paljon päteviä ohjaajia ja voivat tarjota myös iäkkäille virkistävää toimintaa. He voivat toimia esimerkiksi satutäteinä ja -setinä. Myös vanhemmat voivat toimia vapaaehtoisina kerhonohtajina.

Iltapäivätoiminnan järjestäjät palkkaavat ohjaajat. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana toimimaan on 1.8.2009 alkaen kelpoinen henkilö, 1) joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkeakoulututkinnon, opistoasteen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavat aikaisemmat opinnot, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka 2) jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Jokaisessa iltapäiväkerhossa on yksi vaatimukset täyttävä vastuuhjaaja. Vastuuhjaajan työkuvaan kuuluu mm. erilaisia vastuutehtäviä sekä toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen kokonaisvastuu. Lisäksi kerhossa on lasten lukumäärää ja tiloja ajatellen tarvittava määrä muita ohjaajia. Iltapäivätoiminnan järjestäjä voi saada palkkatukea myös toista pätevää ohjaajaa varten. Ylimääräistä palkkatukea voidaan myöntää niille ryhmille, joissa on

erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia. Toiminnan järjestäjä saa itse harkita, mitä (valmiuksia ja soveltuvuutta) muilta ohjaajilta vaaditaan.

Iltapäivätoiminnan järjestäjä järjestää toimintaa omalla henkilökunnalla. Ryhmien perustamisessa lähtökohtana on se, että ryhmässä on vähintään kaksi ohjaajaa. Kahdella ohjaajalla mahdollistetaan turvallinen, monipuolinen ja suunnitelmallinen toiminta. Tavoitteena on löytää sopivia ohjaajia myös kaksikielisiin kerhoihin. Ryhmään katsotaan kuuluvan yksi ohjaaja 13–15 lasta kohden yleisessä opetuksessa, kuitenkin niin, että ryhmä huomioidaan kokonaisuutena. Kaikki lapset eivät ole iltapäiväkerhossa paikalla yhtä aikaa, eli lapset tulevat ja menevät kotiin eri aikaan.

Iltapäivätoiminnan ohjaajien tulee osallistua osaamista kehittäväan koulutuksen. Toimintaa käydään läpi iltapäivätoiminnan koordinaattorin järjestämässä suunnittelukokouksissa. Lukuvuoden aikana järjestetään säännöllisesti myös muita koulutuksia/kokouksia. Ohjaajien ammattitaitoa kartoitettiin keväällä 2018. Henkilökunta perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin. Ohjaajien työnantaja vastaa työtehtäviin perehdyttämisestä sekä suunnittelee työajat niin, että ohjaajat voivat osallistua täydennyskoulutukseen, kokouksiin ja mahdollisiin verkostotöihin. Palveluntuottaja vastaa siitä, että ainakin yhdellä ohjaajalla on hygieniapassi ja ohjaajien ensiaputaidot on päivitetty. Kaikissa toimipaikoissa on perehdytty pedanet-sivuun, joka koskee iltapäivätoimintaa. Siihen on kerätty ja päivitetty vuosittain keskeisimmät iltapäivätoimintaan liittyvät asiakirjat. ”Perehdytyskansiota voidaan iltapäiväkerhossa käyttää myös tähän tarkoitukseen.

Iltapäivätoiminnan ohjaajien tulee tuntea koulun kriisi- tai pelastussuunnitelma ja mahdolliset muut suunnitelmat. Iltapäivätoiminnassa kiusaamisen vastainen työ on tärkeä osa toimintaa. Koulun tulee huomioida iltapäiväkerhon kanssa tehtävä yhteistyö toiminnan luonnollisena osana.

Laatukriteerit

Vuonna 2012 laadittiin kansalliset laatukriteerit aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä koulun kerhotoimintaa varten ja ne liitettiin peruskoulutuksen laatukriteereihin. Kriteerien mukaisesti kuntien on laadittava oma laatusuunnitelmansa sekä aamu- ja iltapäivätoimintaa että koulun kerhotoimintaa varten. Koulutusjaosto hyväksyi suunnitelman vuonna 2013.

Senhetkinen tila ja kehitystarpeet kartoitettiin vuosina 2012–2013. Kartoituksen tarkoituksena oli tukea paikallista laadunkehitystä.

Keväällä 2018 kunta/koulutuspalvelut arvioi toimenpide-ehdotusten edistymistä. Kysely lähetettiin iltapäivätoiminnan palveluntuottajille, vastuuhjaajille ja koulun rehtorille. Tuloksista on tiedotettu asianomaisille harkintaa ja jatkosuunnittelua ajatellen. Porvoon perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmassa kerrotaan kyselyn tulokset. Koulutusjaosto hyväksyi toimintasuunnitelman syksyllä 2018.

Pätevillä ja ammattitaitoisilla ohjaajilla on keskeinen merkitys laadun säilyttämisen ja toiminnan jatkokehityksen mahdollistamisen kannalta.

Koulujen vuosittaisiin toimintasuunnitelmiin kirjataan iltapäivätoiminnan tavoitteet ja yhteistyötä arvioidaan.

8 Osallistujien valinta

Iltapäiväkerhot on ensisijaisesti tarkoitettu peruskoulun vuosiluokkien 1–2 oppilaille sekä muiden luokkien oppilaille, joille on tehty päätös erityisestä tuesta. Lapset valitaan iltapäiväkerhoon hakuajan sisällä toimitettujen hakemusten perusteella. Jos kaikille hakijoille ei löydy paikkaa, paikat arvotaan kriteerien perusteella tasaveroisiksi arvioitujen hakemusten kesken.

Paikat jaetaan seuraavin perustein:

1. ensimmäisen vuosiluokan oppilaat
2. toisen vuosiluokan oppilaat, joilla on erityistarpeita
3. muut toisen vuosiluokan oppilaat
4. vanhemmat koululaiset

Toisen vuosiluokan oppilaiden erityistarpeisiin lasketaan muun muassa, että:

- vanhemmalla on asiantuntijalausunto iltapäivätoiminnan tarpeesta
- vanhempi on yksinhuoltaja
- vanhemmat/vanhempi on ansiotyössä tai opiskelee toisella paikkakunnalla.

Asiantuntijalausunto ei automaattisesti tarkoita sitä, että lapsi saa paikan. Erityistarpeet arvioidaan kokonaisuutena.

Erityisopetukseen otettujen tai siirrettyjen vuosiluokkien 1–9 oppilaiden iltapäiväkerhopaikasta päätetään tapauskohtaisesti, jos oppilas tarvitsee erityistä tukea voidakseen osallistua toimintaan tai jos oppilas on vuosiluokilla 3–9. Ryhmä huomioidaan kokonaisuutena ja myös lapsen mahdollisuudet toimia ryhmässä huomioidaan. Ryhmäkoon pienentäminen ja/tai ryhmän ohjaajien määrän lisääminen voidaan ottaa huomioon.

9 Kerhopaikan hakeminen ja vahvistaminen

Lapset valitaan iltapäiväkerhoihin lukuvuodeksi kerrallaan. Iltapäivätoimintaan hakeminen tapahtuu sähköisesti Wilma-ohjelmassa alkuvuodesta. Päätös iltapäiväkerhopaikasta lähetetään sähköisesti Wilman kautta viimeistään huhti-, toukokuussa tuleville eka- ja tokaluokkalaisten vanhemmille, joiden hakemus on tullut ajoissa. Sitoutumisen voi peruuttaa ilmoittamalla siitä päätöksentekijälle kirjallisesti kahden viikon kuluessa myönteisen päätöksen saamisesta.

Jos lapsi aloittaa erityisopetuksessa haetaan kerhopaikkaa siitä koulusta jossa lapsi aloittaa koulun (jos koulusta löytyy iltapäiväkerho).

Hakulomake ja tietoa iltapäivätoiminnasta löytyy kaupungin internetsivuilla (www.porvoo.fi).

Haku iltapäivätoimintaan tapahtuu hakulomakkeella luokkien 3-9 oppilaille, joilla on päätös erityisestä tuesta.

Toiminnan järjestäjän vastuulla on omista iltapäiväkerhoistaan tiedottaminen kodeille ja kouluille.

Iltapäivätoiminnan koordinaattori tekee yhdessä toiminnan järjestäjän osoittaman vastuhenkilön kanssa esityksen lasten valinnasta iltapäivätoimintaan, ja koulutusjohtaja tekee päätöksen toimintaan valittavista lapsista. Kun paikoista ja hakijoiden sijoittamisesta ryhmiin päätetään, tehdään myös yhteistyötä päivähoidon ja koulun kanssa.

Kieltävän päätöksen perusteluja ovat:

1. hakemus on jätetty myöhässä
2. ryhmä on täynnä
3. hakija ei ole ensimmäisen luokan oppilas
4. lapsella tai perheellä ei ole erityistarpeita

Varsinaisen hakuajan päätyttyä vapaita paikkoja voi tiedustella koordinaattorilta. Hakemus toimitetaan koordinaattorille. Ryhmissä on rajallinen määrä paikkoja, ja ryhmiin voi osallistua ainoastaan jos tilaa on. Kieltävän päätöksen jälkeen hakija asetetaan jonoon. Viime kädessä paikka arvotaan, jos on kaksi tasaveroista hakijaa.

Jonotuspaikat jaetaan seuraavin perustein:

1. hakemus on jätetty ajoissa
2. jos paikkoja on, sovelletaan samoja kriteerejä kuin paikkojen jakamisessa
3. myöhässä jätetyissä hakemuksissa sovelletaan samoja kriteerejä kuin paikkojen jakamisessa

Kerhojen tarjonta tai paikkamäärä sekä toiminnan järjestäminen ensimmäisen ja toisen luokan oppilaille ja erityisoppilaille voi muuttua. Mikäli lasten lukumäärä on alle kymmenen, iltapäiväkerhoa ei voi järjestää. Toimintaa voi järjestää alle kymmenelle lapselle harkinnan mukaan.

Ensisijainen päätös iltapäiväkerhopaikasta lähetetään vanhemmille. Lapsi voidaan siirtää toiseen iltapäiväkerhoon, jos tarve vaatii. Lapsi voidaan sijoittaa muuhun kuin vanhempien toivomaan iltapäiväkerhoon, jos tarve vaatii. Jos lasten lukumäärä laskee merkittävästi lukuvuoden aikana, lapsi voidaan siirtää toiseen iltapäiväkerhoon. Iltapäivätoiminnan kokonaisuuden toimivuuden kannalta lasten iltapäiväkerhopaikkojen siirtojen tulee olla hyvin perusteltuja, eli siirto ei ole mahdollista ilman erityistä syytä.

10 Maksut, sitoutuminen toimintaan ja irtisanoutuminen

Kerhoajan voi valita. Kerhomaksu on 81 euroa/kuukausi (3 tuntia/päivä), 108 euroa/kuukausi (4 tuntia/päivä) tai 135 euroa/kuukausi (5 tuntia/päivä). Kuukausimaksu vahvistetaan pisimmän päivittäisen kerhossa vietetyn ajan mukaan, ja se on voimassa koko kuukauden ajan. Koulujen lomapäivät ja kuukausien pituudet eivät vaikuta kuukausimaksun suuruuteen. Toiminnassa noudatetaan samoja sivistyslautakunnan vahvistamia aloitus- ja päättämispäiviä kuin kaupungin kouluissakin (iltapäiväkerhot eivät ole avoinna lauantaisin).

Maksu voidaan periä jokaiselta kuukaudelta, jolloin lapsi osallistuu toimintaan. Kuukausimaksusta peritään puolet, jos toimintaa järjestetään enintään 10 päivänä tai jos lapsi sairautensa vuoksi ei voi osallistua toimintaan yli 10 päivänä kyseisen kuukauden aikana. Jos sairauspoissaolo jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä. Sairauspoissaolotapauksissa tulee esittää sairaustodistus. Jos lapsi on jostain muusta syystä poissa koko kalenterikuukauden, peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja.

Iltapäivätoimintaa rahoitetaan pääosin vanhempien maksamilla osallistumismaksuilla. Hakulomakkeen allekirjoittamalla perheet sitoutuvat toimintaan ja kerhomaksujen maksamiseen. Kerhotoiminnan järjestäjä laskuttaa osallistumismaksut kuukausittain. Irtisanomisaika on vähintään yksi kalenterikuukausi ennen muutoksen voimaan tulemistä. Jäsenyys loppuu aina kuukauden lopussa. Jos iltapäiväkerhopaikkaa ei lainkaan käytetä irtisanomisaikana, laskutetaan puolet kuukausimaksusta. Jos irtisanomiskuukauden aikana käytetään

joitakin päiviä, laskutetaan koko kuukaudelta. Maksua ei peritä irtisanomiskuukauden jälkeen.

Kerhon lopettamisesta täytyy ensisijaisesti ilmoittaa kerhonohjaajalle. Järjestäjä voi periä maksun elokuulta, jos iltapäiväkerhopaikka on irtisanottu heinä- tai elokuussa ennen koulun alkua.

Alkupäivämäärän päätöksen mukaan veloitetaan poikkeuksellisesti puolet elokuun maksusta, jos lapsi osallistuu toimintaan enintään kymmenen päivää. Tämä koskee vain elokuuta. Poikkeuksellisesti maksua ei peritä kesäkuulta, vaikka toimintaa järjestetään niinä vuosina, kun lukuvuosi päättyy kesäkuussa.

Kerhoaikaa voi muuttaa ainoastaan kerran lukuvuodessa. Kerhoaikamuutos astuu voimaan heti seuraavan kuukauden aikana. Kirjallinen irtisanoutuminen ja kerhoajan muuttaminen perusteluineen tulee toimittaa ajoissa koordinaattorille. Muutoksen voi tehdä lähettämällä sähköpostia koordinaattorille tai täyttämällä kaupungin internetsivuilta saatavan lomakkeen.

Perhepäivähoidossa tai päiväkodissa tapahtuvan iltapäivähoidon maksusta päätetään päivähoiton asiakasmaksujen mukaisesti.

Tarvittaessa voi hakea taloudellista tukea iltapäiväkerhomaksuihin Porvoon kaupungin sosiaali- ja perhepalveluilta.

11 Talous

Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestäville kunnille myönnetään valtionosuutta toimintaa varten. Toimintaa rahoitetaan pääosin vanhempien maksamilla maksuilla ja valtionosuuksilla. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan kaupungin talouden linjaukset.

12 Kerhotoiminnan järjestäjille suunnattu taloudellinen tuki

Perusopetuslaissa tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestävälle kunnalle myönnetään valtionosuutta toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin 57 prosenttia euromäärästä, joka saadaan, kun kunnalle valtionosuuden laskemisen perusteeksi mainittua toimintaa varten vahvistettu tuntimäärä kerrotaan tuntia kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Porvoon kaupunki antaa iltapäiväkerhojen toimia maksutta koulun tiloissa ja myös tietyissä kaupungin omistamissa tiloissa. Iltapäivätoiminta on tuettua toimintaa. Kaupunki myöntää palkkaus- ja toiminta-avustusta iltapäivätoiminnan järjestäjille. Avustuksia myönnettäessä käytetään sivistyslautakunnan hyväksytyjä avustusohjeita. Avustusten tarkoituksena on pitää maksut kohtuullisina ja taata toiminnan tulevaisuus ja kehitys. Avustusten avulla Porvoon kaupunki haluaa varmistaa, että jokaisessa iltapäiväkerhossa on riittävästi päteviä ohjaajia.

Kaupunki ja palveluntuottaja laativat vuosittain sopimuksen toiminnan järjestämisestä. Yhdessä palveluntuottajan, koulun ja koulutuspalveluiden kanssa arvioidaan tarvittaessa, onko palveluntuottajan vaihtamiselle perusteita sopimuskauden loputtua.

Kaupungin tavoitteena on tukea erityistä tukea tarvitsevien lasten osallistumista iltapäivätoimintaan tukemalla järjestäjää palkkaamaan lisähenkilökuntaa, kun erityistä tukea tarvitsevien lasten lukumäärä tai tuen tarve sitä edellyttää. Tarve arvioidaan kokonaisuutena.

Kaupungilla on kaksi kiertävää iltapäivätoiminnan ohjaajaa, jotka toimivat kerhonohtajina esimerkiksi haastavissa ryhmissä. Ohjaajat osallistuvat toiminnan laadun kehittämiseen. Kiertävät iltapäivätoiminnan ohjaajat työskentelevät yhdistysten iltapäiväkerhoissa, ja tavoitteena on säännöllisesti käydä kaikissa iltapäiväkerhoissa.

Borgånejdens arbetssökande rf /Porvoon seudun työnhakijat ry (PSTH ry) auttaa iltapäivätoiminnan palveluntuottajia mm. maksullisella palkanmaksupalvelulla.

13 Tulevaisuuden haasteet

Toiminta on kuntien tärkeä ja edullinen ennaltaehkäisevän työn muoto. Toiminta takaa myös vanhemmille mahdollisuuden työskennellä tai opiskella. Pienituloisimpien perheiden lapsille iltapäivätoiminta voi olla ainoa mahdollisuus ohjattuun harrastustoimintaan. Tavoitteena on, että paikka voidaan myöntää kaikille, jotka sitä tarvitsevat ja jotka kuuluvat iltapäivätoiminnan piiriin.

Iltapäivätoiminnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan välisiä eri toimintamuotoja tulee miettiä. Yhteistoimintaa tehdään Porvoon taidekoulun iltapäiväkerhon kanssa.

Riittävän tuen tarjoaminen järjestäjille on erittäin tärkeää, jotta tietty toiminnan taso voidaan säilyttää. Tämä tuki käsittää muun muassa sen, että päteviä ja innokkaita ohjaajia on tarpeeksi. Tavoitteena on, että kodin, koulun ja esikoulun henkilökunnan välistä yhteistyötä kehitetään.

Erityisen tuen tarpeessa olevat lapset, konsultaatio ja moniammatillinen yhteistyö, kiusaamisen ehkäisy, lapsen mahdollisuus rauhallisiin hetkiin sekä tarkoituksenmukaiset iltapäivätilat ovat asioita, joista keskustellaan säännöllisesti.

14 Yleistä

Toiminta-aika

Iltapäiväkerhot ovat avoinna kaikkina koulupäivinä (ei lauantaisin). Toimintaa järjestetään kolmena, neljänä tai korkeintaan viitenä tuntina päivässä. Kerhot ovat avoinna kello 17:ään asti. Kerhossa olo ja kotiinlähtö perustuvat lapsen ja vanhempien sopimukseen, jota ohjaajat valvovat. Iltapäiväkerhot ovat kiinni koulujen loma-aikoina.

Vakuutukset

Kerhotoiminnan järjestäjä huolehtii vakuutuksista, jotka kattavat kerhossa olon sekä matkan iltapäiväkerhoon ja kotiin (koulu–iltapäiväkerho–koti). Iltapäiväkerhossa ollessaan lapsi voi osallistua muuhun koulun järjestämään kerhotoimintaan. Vakuutuskirjan kopio tulee lähettää koordinaattorille ennen toiminnan alkua.

Rikosrekisteriote ja vaitiolovelvollisuus

Työntekijöiden rikosrekisteriotteen tarkistaminen. Työnantaja allekirjoittaa ja säilyttää tarkastusasiakirjan. Työnantajan vastuulla on myös se, että vaitiolovelvollisuutta noudatetaan toiminnassa. Kaikki iltapäivätoiminnan ohjaajat allekirjoittavat vaitiolovelvollisuussopimuksen. Niissä tapauksissa, jossa palveluntuottaja ja ohjaaja ovat sama henkilö, tulee näyttää rikosrekisteriote toimintaa koordinoivalle taholle.

Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittelyn ehdot on liitetty iltapäivätoiminnan järjestämissopimukseen.

Tilat

Iltapäiväkerhon tulee sijaita koulussa tai lähellä koulua. Tällöin matka koulusta kerhoon on turvallisempi, ja riskit minimoidaan. Tilojen koko suhteessa lasten lukumäärään on tärkeä. On tärkeää, että tilat ovat fyysisesti, henkisesti ja sosiaalisesti turvallisia. Tilojen ja välineiden tulee olla tarkoituksenmukaisia ja toimintaan sopivia. On hyvä, jos kerhossa on peli- ja leikkitilaa sekä rauhallinen alue, jossa lapsi voi lukea läksyjään ja syödä välipalaa.

Jos välipala valmistetaan iltapäiväkerhossa, välipalan valmistamista varten tulee varata asianmukaiset tilat. Iltapäivätoiminnan järjestäjä ja/tai ohjaajat keskustelevat koulun kanssa toiminnan tiloista. Kouluilla iltapäivätoiminnan tilatarve huomioidaan siten, että iltapäivätoiminta menee opetuksen rinnalla muun koulun tiloissa tapahtuvan toiminnan edelle.

Kerhotiloilla tulee olla voimassa oleva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma, joka on henkilökunnan tiedossa. Koulu käy läpi turvallisuus- ja vastuukysymysten linjaukset kolmannen sektorin kanssa. Ohjaajat osallistuvat koulun järjestämään pelastusharjoitukseen. Kaikki toimipaikat ovat savuttomia työpaikkoja.

Toimipaikan ryhmäkoko vahvistaessa huomioidaan tilat, lasten kokonaismäärä, yksittäisen oppilaan kehitykseen ja terveyteen liittyvät erityistarpeet sekä toimintaympäristön monipuolisuus ja toimintojen eriyttämisen mahdollisuus. Ryhmän rakenne arvioidaan kokonaisuutena.

Koordinointi

Toimintaa koordinoi iltapäivätoiminnan koordinaattori, joka on Porvoon kaupungin palkkaama. Koordinaattorin tehtäviin kuuluu mm. yhdistysten tukeminen kerhojen perustamisessa, ohjaajille suunnatun koulutuksen ja ohjauksen järjestäminen, toiminnasta tiedottaminen, toiminnan suunnittelu, järjestäminen ja kehittäminen.

Puolueettomuus

Toiminnassa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa ei saa jakaa, pitää esillä tai saatavilla mainoksia, esitteitä tai muuta mainosmateriaalia eikä erityistä maailmankatsomuksellista tai tunnustuksellista materiaalia.

Muutoksenhaku

Iltapäivätoiminnan järjestämistä koskeviin päätöksiin haetaan muutosta kuntalain mukaisesti.

Toimintaan liittyvät asiakirjat:

Perusopetuslaki (628/1998)

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009)

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998)

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011, Opetushallitus

Perusopetuksen, perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä koulun kerhotoiminnan
laatukriteerit 2012

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta